

Koppelen van data is een uitdaging voor de toekomst

Transparantie levert feiten op in plaats van aannames

Met de nieuwe Europese privacywetgeving staat de discussie over delen van persoonsgegevens weer flink op de kaart. Maar dataverkeer is nu ook niet meer weg te denken. Naktuinbouw beschikt over veel informatie die nu nog achter slot en grendel zit.

Die gegevens kunnen geregistreerde bedrijven helpen hun kwaliteits- en managementsystemen te perfectiëren. Is de tijd rijp voor meer transparantie?

De hoeveelheid data – afkomstig uit diverse bronnen – groeit. Naktuinbouw beschikt over een grote database vol keuringsgegevens, laboratoriumuitslagen en rasseninformatie. Voor geregistreerde bedrijven kan deze informatie zeer waardevol zijn. Omgekeerd verzamelen zij gegevens die voor Naktuinbouw aantrekkelijk kunnen zijn.

In de transitie naar de toekomstige organisatie kun je er niet omheen om over dit onderwerp te praten. Door inzet van data kan veel meer dan tot nu toe gebeurt. Tegelijkertijd moet je nadenken over de beveiliging en borging van privacy. Wie krijgt toestemming om welke gegevens in te zien en wat mag je er mee doen? Deze vraag

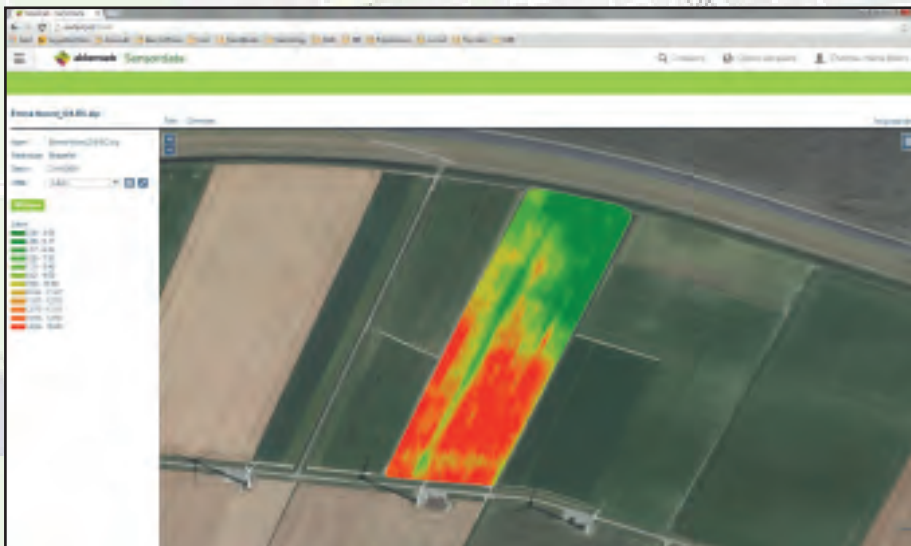
staat centraal in de komende vergaderingen van bestuur en sectorraden.

Positieve vooruitgang

Directeur John van Ruiten voelt het spanningsveld dat hieruit voortvloeit, maar wil zich vooral richten op het nut: ofwel de positieve kant van de vooruitgang. “Ik wil weten of er belangstelling is voor het delen van data. Wij hebben een exact overzicht van het plantmateriaal van alle bedrijven en waar het wordt geteeld. Mag je dat vrijgeven of moet je daar juist terughoudend in zijn? Gaat het om gegevens per bedrijf of perceel - als het geregistreerde bedrijf daar toestemming voor geeft? Of gaat het om de gecombineerde gegevens van de hele sector of gewasgroep die niet meer naar afzonderlijke bedrijven te herleiden zijn? Die discussie ga ik graag aan.”

Akkerweb

Het delen en toepassen van data is waardevol voor de managementsystemen van bedrijven. Akkerweb is daar een voorbeeld van. Thomas Been van Wageningen University & Research (WUR) stond als nematoloog aan de wieg van dit platform. Akkerweb is voortgekomen uit de ontwikkeling van het aaltjesadviesysteem Nema-Decide Geo. Dit systeem zetten de WUR en Agrifirm in 2010 op. Sinds de officiële start in 2016 maken inmiddels 3.500 agrarische bedrijven gebruik van dit platform. Akkerweb bevat informatie van gewaspercelen die zijn geregistreerd via RVO (Rijksdienst

voor Ondernemend Nederland). Telers kunnen in een beschermde omgeving via applicaties eigen informatie of die van een adviseur en bedrijven toevoegen. Zo krijgt de ondernemer aan de hand van bodem- en gewasmonsters geografisch in beeld waar aaltjes zitten en wat de exacte samenstelling van de bodem is of hoe de gewasgroei is. De ondernemer kan dan zo zijn watergift, ziektebestrijding en bemesting exact toepassen. Dat geeft het beste resultaat tegen de laagste kosten of laagste milieubelasting. Een ander voordeel van dit systeem is dat de voorgeschiedenis van huurpercelen precies bekend is.

Digitale uitslag

“Binnen dertig seconden vraagt een teler zijn perceelsinformatie op”, legt Been uit. “Hij kan via een account zijn eigen gegevens inzien en die delen als hij toestemming geeft. Wij denken daar heel basaal over. De teler heeft data, wij helpen hem om er iets nuttigs mee te doen.” Zaken die voorheen via andere kanalen werden gecommuniceerd, kunnen nu direct via Akkerweb verlopen. Laboratorium voor grond- en gewasonderzoek Eurofins zet via ‘Stripbuilder’ de uitslagen van monsters over naar de beschermde omgeving. De ondernemer

ziet dit direct terug in zijn overzicht. En zo geldt dat voor veel diensten die er al zijn of nog volgen. Been: “Je hebt meteen een digitale uitslag, dus geen papieren ‘mikmak’ meer. Dit kan dus ook bij informatie die Naktuinbouw aanlevert en omgekeerd kan de dienst inzien wat de situatie ter plekke is.” Ook de informatie van drones kan samenvloeien in Akkerweb. “We zien de toepassingen langzaam groeien, waarmee we intelligentie kunnen toevoegen aan data van telers. Zo kunnen zij er iets nuttigs mee doen om de teelt te optimaliseren. Wat mij betreft mag het nog wat sneller gaan. In Nederland zijn we soms wat traag in die dingen.”

Thomas Been:
*“De teler heeft data,
wij helpen hem om er
iets nuttigs mee te doen.”*

Takenkaarten opstellen

“Drones zetten wij inmiddels ook in”, vertelt Han Fleuren van Boomkwekerij Fleuren. Via een GPS-patroon brengen ze de percelen in beeld. De boomkweker ziet met een gewone camera en een warmtebeeldcamera hoe de bladkleur is en op welke plekken bomen een betere bladbedekking hebben. Dit koppelt hij aan bodemanalyses en bodem-EC, die hij weer met een bodemscanner achter de quad uitleest. Dat doet hij meerdere keren per jaar. Met de gegevens van Akkerweb en zijn eigen metingen stelt hij een takenkaart op voor bijvoorbeeld bemesting of watergift. Fleuren vindt het belangrijk om met zijn medewerkers nieuwe manieren te ontdekken om zijn bedrijf beter en

efficiënter te sturen. Hij steekt daar veel tijd in. Maar alle gegevens moeten ook worden geïjkt en geschikt worden gemaakt voor gebruik. Juist het laatste vraagt veel onderzoek.

Nog veel leren

Is het vrijgeven van data zoals perceelgegevens door Naktuinbouw nu positief of negatief? Fleuren weet het nog niet. “Ik wil bijvoorbeeld best weten wat mijn collega’s telen. Dan kan ik beslissingen nemen hoeveel bomen ik aanplant of hoeveel hout ik ent. Het zegt immers nog niets over de vraag van de markt.” Ook op gebied van fyto-sanitaire zaken is er nog veel te leren. Leg bijvoorbeeld het patroon van ziekte-uitbraken op die van de weersomstandigheden. Dan ontdek je waar mogelijke risico’s liggen of je kunt preventief maatregelen nemen. “Adviserende partijen kunnen daar dan gebruik van maken. Wij doen dat zelf al op microniveau door de informatie van weerstations op onze percelen te koppelen met wat we scouten. Als Naktuinbouw deelneemt, kun je op meer plaatsen experimenteren. Misschien moeten we ons ook niet druk maken om deze transparantie en het delen van data. Het kan wel eens in ons voordeel werken. We baseren onze kennis dan niet op aannames, maar op feiten”, zegt Fleuren.